

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.7.2009
SEC(2009) 980 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνοδευτικό έγγραφο της

Αναθεώρησης της οδηγίας 2004/67, σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού
με φυσικό αέριο

Περίληψη ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

{COM(2009) 363 τελικό}

{SEC(2009) 979 τελικό }

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνοδευτικό έγγραφο της

Αναθεώρησης της οδηγίας 2004/67, σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης του εφοδιασμού με φυσικό αέριο

Περίληψη ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

{COM(2009) 363 τελικό}

{SEC(2009) 979 τελικό }

1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Στη δεύτερη επισκόπηση της ενεργειακής στρατηγικής, εκτίθεται προσέγγιση της ΕΕ για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και **Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Ενεργειακή Ασφάλεια και Αλληλεγγύη**¹, με πέντε σημεία. Η προσέγγιση και το σχέδιο δράσης υιοθετήθηκαν αμέριστα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο², καθώς και από τους συμφεροντούχους³. Η παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων αφορά ένα στοιχείο του σχεδίου δράσης, τη βελτίωση διατάξεων σχετικών με την πρόληψη και την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα του αερίου και ειδικότερα την αναθεώρηση της **οδηγίας 2004/67**, σχετικά με μέτρα που αφορούν την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο.

Η βασική ιδέα στην οδηγία, καθώς και στις προγενέστερες και τις μεταγενέστερες οδηγίες για την αγορά αερίου, είναι ότι η εσωτερική αγορά αερίου πρέπει να λειτουργεί ικανοποιητικά και να είναι αρκετά ευέλικτη, με επαρκή υποδομή, για την άμβλυνση των περισσότερων διακοπών εφοδιασμού με αέριο. Ταυτοχρόνως, για διακοπές οι οποίες εξελίσσονται έτσι ώστε να υπερβαίνουν τη δυνατότητα άμβλυνσης που παρέχει η αγορά, η οδηγία του 2004 καθορίζει πλαίσιο συμβατό με την εσωτερική αγορά, για τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης. Η κοινή αυτή εστίαση στη λειτουργία της αγοράς και τα μέτρα για περίπτωση έκτακτης ανάγκης, αν χρειαστούν, αποτελεί θεμελιώδη μηχανισμό της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο.

Κατά τα τελευταία έτη έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού της Ευρώπης με αέριο. Η εξάρτηση από εισαγωγές αυξάνει ενώ ταυτοχρόνως αναπτύσσονται κίνδυνοι εφοδιασμού και μεταφοράς. Η ρωσοουκρανική κρίση αερίου τον Ιανουάριο του 2009 προκάλεσε χωρίς προηγούμενο διακοπή εφοδιασμού της Ευρώπης με αέριο, κατά πολύ μεγαλύτερη σε σχέση με τις προηγούμενες διακοπές. Το 30% των εισαγωγών της Ευρώπης διακόπηκαν επί δύο εβδομάδες. Η περίπτωση αυτή αποτελεί πλέον πραγματιστική εκδοχή διακοπής του εφοδιασμού με αέριο. Η κατάσταση εντός της Ευρώπης έχει επίσης μεταβληθεί. Με την αύξουσα σημασία των ροών αερίου σε δίκτυα μεγάλων αποστάσεων και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς αερίου, οι κρίσεις εφοδιασμού με αέριο γίνονται ταχέως αισθητές σε μεγάλα τμήματα της Ευρώπης ενώ, ταυτοχρόνως, η εσωτερική αγορά αερίου αποτελεί διαρκώς περισσότερο δυναμικό μέσο άμβλυνσης των διακοπών εφοδιασμού με αέριο. Η συνεχώς διευρυνόμενη ευρωπαϊκή διάσταση απαιτεί επαρκές κανονιστικό πλαίσιο για την ασφάλεια εφοδιασμού σε επίπεδα ΕΕ.

Τα βασικά θέματα είναι δύο. Το πρώτο συνίσταται στο ερώτημα κατά πόσον η ευελιξία στην εσωτερική αγορά αερίου αναπτύσσεται επαρκώς, ώστε να μπορεί να αμβλύνονται διακοπές εφοδιασμού αερίου όπως εκείνη του Ιανουαρίου του 2009. Απαιτούνται επικαιροποιημένα πρότυπα ή ορισμένα άλλα κίνητρα; Το δεύτερο αποτελεί η

¹ COM(2008)781, «Δεύτερη επισκόπηση της ενεργειακής στρατηγικής – Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ενεργειακή ασφάλεια και αλληλεγγύη».

² Ψήφισμα του ΕΚ, της 2ας Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη δεύτερη επισκόπηση της ενεργειακής στρατηγικής (2008/2239(INI))· συμπεράσματα Συμβουλίου «Ενέργεια», 19 Φεβρουαρίου 2009 (6692/09)· συμπεράσματα προεδρίας, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 19 Μαρτίου 2009.

³ Βλ. έκθεση σχετικά με τη δημόσια διαβούλευση, παράρτημα 5.

αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης όπως εφαρμόζονται επί του παρόντος σε επίπεδο εθνικό, περιφερειακό και ΕΕ καθώς και η επιρροή τους στην ικανότητα της εσωτερικής αγοράς αερίου να αμβλύνει διακοπές, και στην αλληλεγγύη. Απαιτείται βελτίωση της οργάνωσης;

Τον Ιανουάριο του 2009 η κρίση αερίου αποτέλεσε έμπρακτη επίδειξη της ευρωπαϊκής διάστασης που έχουν σήμερα οι διακοπές εφοδιασμού με αέριο και η αντιμετώπισή τους. Μέχρις ότου ο εφοδιασμός από τη Ρωσία μέσω της Ουκρανίας φθάσει και πάλι στην Ευρώπη, τα μέτρα που αναλήφθηκαν στην Ευρώπη είχαν αντισταθμίσει ευρέως τα κενά εφοδιασμού. Ταυτοχρόνως, η κρίση έδειξε ότι παραμένουν αναγκαίες οι επενδύσεις σε υποδομή σε ολόκληρη την Ευρώπη για την αποτροπή διακοπών που εξελίσσονται σε κρίσεις (π.χ. αποθήκευση, αντιστροφή ροής, ορισμένες νέες διασυνδέσεις) και ότι με περαιτέρω ολοκλήρωση της αγοράς θα μπορούσε να βελτιωθεί η ασφάλεια εφοδιασμού. Προέκυψε το θέμα της συμβατότητας με την κοινή αγορά των μέτρων των κρατών μελών για περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Έτσι η κρίση υποστηρίζει τα δύο σημεία που εντοπίστηκαν.

Επιπλέον των κινδύνων μειωμένων επενδύσεων σε υποδομή και σε αποθέματα που θα είναι διαθέσιμα για την άμβλυνση διακοπών, έτσι ώστε να αποτρέπονται οι κρίσεις, φαίνεται ότι υπάρχει και αστοχία σε επίπεδο ρυθμιστικό/εφαρμογής. Οι έννοιες που χρησιμοποιήθηκαν στην οδηγία του έτους 2004 κατά την εκπόνηση κανόνων σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού και τον προγραμματισμό για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης δεν είναι επαρκώς ακριβείς και αποτελεσματικές στο σημερινό πλαίσιο. Επιπλέον, όπως φαίνεται στην έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/67⁴, η εφαρμογή στην ΕΕ ήταν ανομοιόμορφη.

Το τελικό θύμα των αναποτελεσματικών ρυθμίσεων ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο στην Ευρώπη είναι οι **Ευρωπαίοι πολίτες** (που εξαρτώνται από το αέριο για τη μαγειρική και τη θέρμανση, αμέσως ή εμμέσως μέσω τηλεθέρμανσης· πολλοί εξαρτώμενοι από παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με καύση αερίου) και η **βιομηχανία** (π.χ. ο τομέας της ηλεκτροπαραγωγής, η χημική βιομηχανία, η λιπασματοβιομηχανία). Ενώ κανονικά το κόστος της ασφάλειας εφοδιασμού θα αντικατοπτρίζεται στις τιμές, οι επιπτώσεις των διακοπών φαίνεται ότι είναι πολύ μεγαλύτερες. Αν συνεχιστεί η ανεπάρκεια των ρυθμίσεων για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο στην Ευρώπη, το αποτέλεσμα θα μπορούσε να είναι σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας. Επίσης θα μπορούσε να είναι σημαντική η επίδραση στο **περιβάλλον, το κλίμα και την αιεφόρο ανάπτυξη**. Με ανασφαλή εφοδιασμό με αέριο, έρχεται στο προσκήνιο το θέμα των καυσίμων εφεδρείας, που συχνά είναι έντασης άνθρακα. Οι αμφιβολίες σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού θα ήταν δυνατόν να υποσκιάσουν την αναμενόμενη συμβολή του αερίου στη μετάβαση προς ενεργειακό σύστημα υψηλής απόδοσης με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, ιδίως κατά το διάστημα στο οποίο οι ανανεώσιμες ενέργειες δεν είναι ακόμη ανταγωνιστικές.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ένταξη της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού στο άρθρο της συνθήκης της Λισαβόνας για την ενέργεια και η υιοθέτηση της δεύτερης επισκόπησης της ενεργειακής στρατηγικής τονίζουν το ρόλο της ΕΕ, που συνάδει προς την αναπτυσσόμενη πραγματικότητα της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

⁴ Έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2004/67, Νοέμβριος 2008.

Η θέσπιση της τρίτης δέσμης για την εσωτερική αγορά ενέργειας θα ενισχύσει την αγορά. Σε κατάσταση στην οποία οι εθνικές αγορές ολοκληρώνονται, δεν θα είναι δυνατόν να τεθεί το θέμα της ασφάλειας εφοδιασμού κατ' αρχήν σαν θέμα τεχνικό. Συνεπώς η νομική βάση της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ δεν πρέπει πλέον να διαχωρίζεται από τους κανόνες της συνθήκης ΕΕ για την εσωτερική αγορά. Σε συνέπεια με τη νομική βάση για την εσωτερική αγορά ενέργειας, της οποίας αναμφισβήτητα αποτελεί επέκταση, κάθε πρόταση πρέπει να βασίζεται στο άρθρο 95 της συνθήκης ΕΕ. Το άρθρο αυτό αποτελεί τη νομική βάση για ανάλογο μέσο που θεσπίστηκε το 2005 στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (οδηγία 2005/89/ΕΚ).

Κανένα κράτος μέλος ενεργώντας μεμονωμένα δεν μπορεί να διασφαλίσει επαρκές ρυθμιστικό πλαίσιο και επενδύσεις στην εσωτερική αγορά για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο. Αυτό είναι δυνατό μόνο με δράση σε επίπεδο ΕΕ. Κανένα κράτος μέλος, ενεργώντας μεμονωμένα δεν μπορεί να διασφαλίσει ότι όλα τα κράτη μέλη θα διαθέτουν επαρκή αποθέματα ώστε να αντιμετωπίζουν έκτακτες καταστάσεις εφοδιασμού με αέριο. Επιπλέον, ασυντόνιστες μεμονωμένες δράσεις κρατών μελών θα ήταν δυνατόν να παρακωλύσουν την περαιτέρω ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, να οδηγήσουν σε διακριτική μεταχείριση, ενδεχομένως θέτοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια εφοδιασμού άλλων κρατών μελών.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ: ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ;

Οι γενικοί στόχοι πολιτικής είναι η διασφάλιση **επαρκούς επιπέδου ετοιμότητας** στην Ευρώπη για την περιπτώσεις διακοπών εφοδιασμού με αέριο. Οι αδυναμίες που κατέστησαν εμφανείς στην κρίση αερίου του 2009 πρέπει να αντιμετωπισθούν ταχέως, πριν εμφανιστεί άλλη κρίση.

Η πρωτοβουλία είναι συμπληρωματική προς την 3^η δέσμη για την εσωτερική αγορά, η οποία ενισχύει τη διαφάνεια της αγοράς, διευκολύνει τις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές και επενδύσεις και ενισχύει την αλληλεγγύη μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

Αντίστοιχα προς τα δύο θέματα που εντοπίστηκαν, οι ειδικοί/επιχειρησιακοί στόχοι είναι:

(i) Επίτευξη επαρκούς ευελιξίας στην εσωτερική αγορά αερίου για την άμβλυνση των σημαντικότερων διακοπών εφοδιασμού με αέριο, με τη θέσπιση των αναγκαίων κινήτρων για επενδύσεις σε υποδομές και αέριο καθώς και με την καλή λειτουργία της αγοράς.

(ii) Αποτελεσματική συνεργασία στην αντιμετώπιση περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης όσον αφορά τον εφοδιασμό με αέριο στην Ευρώπη, με προκαθορισμένα σχέδια για έκτακτη ανάγκη στα οποία συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, σε επίπεδο κρατών μελών και ΕΕ, προσαρμοσμένα σε διακοπές εφοδιασμού του μεγέθους και του τύπου που εμφανίστηκαν τον Ιανουάριο του 2009.

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΙΜΗΘΗΚΑΝ ΛΕΠΤΟΜΕΡΩΣ

Προσδιορίστηκαν πέντε λύσεις:

1. Καμία νέα δράση εκ μέρους της ΕΕ

2. Βελτίωση της επιβολής της οδηγίας του 2004
3. Εθελοντική προσέγγιση από τη βιομηχανία
4. Νέα οδηγία
5. Νέος κανονισμός

Η εκδοχή βάσης, – μη ανάληψη νέας δράσης σε επίπεδο ΕΕ – είναι δυνατόν να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στους στόχους κατά τα επόμενα έτη, μέσω της τρίτης δέσμης για την εσωτερική αγορά ενέργειας, του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης, την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 736/96 του Συμβουλίου, για την ανακοίνωση στην Επιτροπή των επενδυτικών σχεδίων κοινοτικού ενδιαφέροντος στους τομείς του πετρελαίου, του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού, το πρόγραμμα ΔΕΔ-Ε, την υφιστάμενη οδηγία για την ασφάλεια εφοδιασμού το έτος 2004, και τη συνεργασία για την εκπόνηση προγράμματος έκτακτης ανάγκης μετά την κρίση αερίου του Ιανουαρίου. Από άποψη χρονικού προγραμματισμού, επειδή η τρίτη δέσμη δεν θα λειτουργεί πλήρως μέχρι το έτος 2011 ενώ οποιαδήποτε στιγμή θα μπορούσε να υπάρξει διακοπή εφοδιασμού με αέριο, η συνεργασία για τον προγραμματισμό ανάπτυξης δικτύου άρχισε εκ των προτέρων. Πάντως, είναι αναμφισβήτητο ότι απαιτείται σαφής καθοδήγηση και στήριξη σε επίπεδο ΕΕ, που θα μπορούσε να επιτευχθεί με συμφωνία σχετικά με πρότυπο υποδομών για την ασφάλεια εφοδιασμού, ώστε να καταστεί δυνατόν οι ρυθμιστικές αρχές και οι φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς να αντιμετωπίσουν, σε επίπεδο κρατών μελών, σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ τα δύσκολα θέματα τα οποία ως προς το πλείστον δημιουργούν οι συμπληρωματικές επενδύσεις, δηλαδή από που θα προέλθουν οι πόροι. Τα υφιστάμενα πρότυπα ασφάλειας εφοδιασμού της οδηγίας του 2004 είναι εξαιρετικά ανακριβή.

Όσον αφορά τη λύση 2, η έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή της οδηγίας του έτους 2004 κατέδειξε πολύ ετερογενή αποτελέσματα και ανομοιόμορφη εφαρμογή. Με τόσο ανακριβή πρότυπα και ασαφείς υποχρεώσεις, είναι αδύνατη η αυστηρή επιβολή, οπότε η λύση 2 «βελτίωση της επιβολής της οδηγίας 2004» δεν αναλύθηκε περαιτέρω.

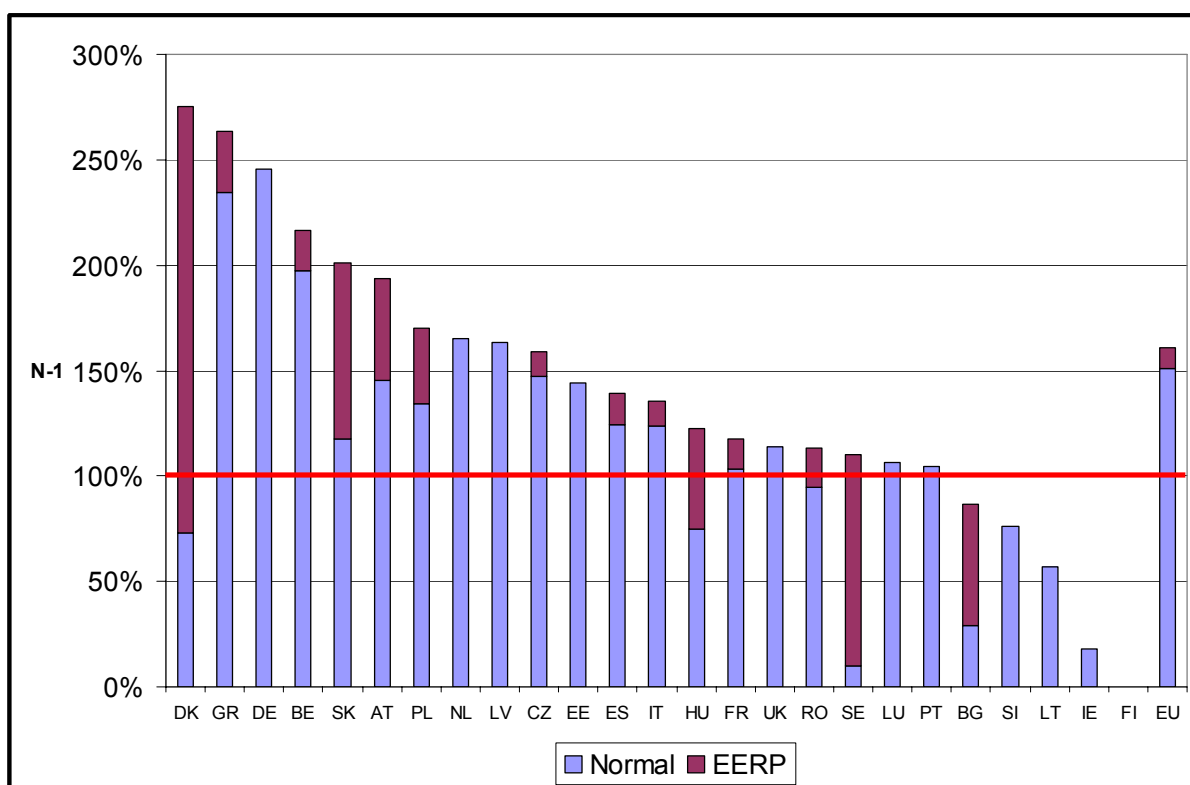
Θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο εθελοντικής προσέγγισης από ορισμένους συμφεροντούχους που σχετίζονται με κάποιες παραμέτρους της ασφάλειας εφοδιασμού οι οποίες καλύπτονται ανεπαρκώς από την οδηγία, και ορισμένα μέτρα έχουν ήδη ληφθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Μειονέκτημα της εθελοντικής προσέγγισης είναι ότι η εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της αγοράς όσον αφορά την επίτευξη ασφάλειας εφοδιασμού με αέριο έχει όρια. Οι προβλέψεις σχετικά με καταστάσεις έκτακτης ανάγκης δεν είναι δυνατόν να βασίζονται στην αγορά. Άλλο μειονέκτημα είναι το ότι δεν είναι εξασφαλισμένη η συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών. Πολλά θέματα ασφάλειας εφοδιασμού επαφίενται σε συλλογική προσπάθεια. Οποιαδήποτε προσπάθεια της βιομηχανίας για την εκπόνηση προτύπων θα πρέπει να έχει συνεχιστεί μέσω κάποιας δεσμευτικής πράξης. Γι' αυτούς τους λόγους, η λύση 3 δεν εξετάστηκε περαιτέρω.

Οι δύο λύσεις πολιτικής (4 και 5) θα εισαγάγουν νέα στοιχεία: σαφή πρότυπα για την ασφάλεια εφοδιασμού και την πεποίθηση ότι θα τηρηθούν· σαφή καθορισμό σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο κράτους μέλους και ΕΕ. Οι εν λόγω λύσεις πολιτικής καθώς και η «μη ανάληψη νέας δράσης σε επίπεδο ΕΕ» έχουν εκτιμηθεί λεπτομερώς στα σημεία 5 και 6.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ: ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΛΥΣΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ (ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΑ/ΕΚΦΡΑΣΜΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ) ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΦΟΡΤΟ, ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)

Στις οικονομικές επιπτώσεις των δύο λύσεων πολιτικής που έχουν υιοθετηθεί προς περαιτέρω εξέταση θα επικρατούν οι επενδυτικές δαπάνες και τα επακόλουθα οφέλη της εφαρμογής του κανόνα n-1 και των επακόλουθων σχεδίων πολιτικής δράσης. Οι προκαταρκτικοί υπολογισμοί του κανόνα n-1 παρέχουν εκτίμηση των βελτιώσεων υποδομών και εφοδιασμού που μπορεί να είναι αναγκαίες στην Ευρώπη για τη μείωση του κινδύνου μη διαχειρίσιμων διακοπών εφοδιασμού με αέριο. Στο διάγραμμα που ακολουθεί έχουν περιληφθεί επιλέξιμα έργα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης, με εξαίρεση τα έργα για την αναστροφή ροής (για λόγους δεδομένων):

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΝΟΝΑ N-1 ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

Η βασική υποδομή - «1» στον «n-1» - είναι ο κύριος σωληναγωγός εισαγωγής στα περισσότερα κράτη μέλη. Για το ΗΒ, τις Κάτω Χώρες και τη Δανία είναι η κύρια εγκατάσταση παραγωγής. Για την Ισπανία και την Πορτογαλία θα είναι ο κύριος τερματικός σταθμός ΥΦΑ (LNG). Στις περισσότερες από τις χώρες εισαγωγής, η

αποθήκευση έχει μεγάλη σημασία, αλλά συνήθως ο κύριος σωληναγωγός εισαγωγής έχει μεγαλύτερη ικανότητα σε σχέση με την κύρια εγκατάσταση αποθήκευσης.

Με βάση τον προκαταρκτικό αυτό υπολογισμό, εννέα κράτη μέλη δεν πληρούν τον προτεινόμενο κανόνα ν-1. Στα εν λόγω κράτη μέλη επικρατούν διαφορετικές καταστάσεις και είναι δυνατόν να τεθούν σε εφαρμογή ποικίλα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού. Είναι δυνατόν να διαμορφωθεί σαφής ιδέα σχετικά με την υποδομή που είναι ανάγκη να αναπτυχθεί. Πολλά, αν όχι τα περισσότερα, αναγκαία έργα υποδομής απαντούν στον κατάλογο επιλέξιμων έργων του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης (ΕΣΟΑ). Η συνολική στήριξη του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης σε έργα υποδομής αερίου ανέρχεται σε 1.440 εκατ. ευρώ επί 2 έτη, με μέγιστο ποσοστό 50% των επιλέξιμων δαπανών του έργου. Έτσι, για να φανεί η τάξη μεγέθους, ο κανόνας ν-1 εφαρμοζόμενος σε επίπεδο ευρωπαϊκό θα μπορούσε να συνεπάγεται επενδυτικές δαπάνες ολίγων δις ευρώ. Όμως, εάν τα έργα έχουν ήδη αρχίσει στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης, οι επιπλέον επενδυτικές δαπάνες λόγω εφαρμογής του κανόνα ν-1 σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα είναι χαμηλότερες.

Μέσω της ενίσχυσης κινήτρων για επενδύσεις, της δημιουργίας ισότιμων όρων από άποψη υποχρεώσεων ασφάλειας εφοδιασμού και της σαφούς οριοθέτησης των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στις οποίες θα ήταν δυνατόν να τεθούν σε ενέργεια μέσα που δεν έχουν σχέση με την αγορά, θα υπάρξει θετική διάδραση με την εσωτερική αγορά. Οι βελτιώσεις υποδομής, όπως περισσότερο ευέλικτες διασυνδέσεις, πρέπει να βελτιώσουν τις δυνατότητες εμπορίας, τη διαμόρφωση ρευστότητας και τιμών στην εσωτερική αγορά καθώς και την ασφάλεια εφοδιασμού.

Οι διοικητικές δαπάνες για τις επιχειρήσεις και για τις δημόσιες αρχές σε αμφότερες τις λύσεις πολιτικής προς περαιτέρω εξέταση αναμένεται ότι θα είναι οριακές σε σύγκριση με τις επενδυτικές και άλλες δαπάνες.

Όσον αφορά την απασχόληση, η χρήση αερίου ως ουσιώδους βασικού καυσίμου στη βιομηχανία σημαίνει ότι είναι ενδεχόμενο πως θα απολεσθούν θέσεις απασχόλησης λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης στον εφοδιασμό. Περίπου 25% της κατανάλωσης αερίου στην ΕΕ γίνεται από τη βιομηχανία (λιπάσματα, χημικά, κλπ).

Όσον αφορά το περιβάλλον, οι ανεπαρκείς προβλέψεις για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο θα ενθαρρύνουν ad hoc την προσφυγή σε καύσιμα υποκατάστασης. Στην ηλεκτροπαραγωγή, κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν είναι ακόμη ανταγωνιστικές οι ανανεώσιμες ενέργειες και δεν έχουν τεθεί σε ενέργεια οι αναγκαίες εξελίξεις δικτύου, και πριν καταστεί εμπορικά διαθέσιμη η σύλληψη και εξουδετέρωση του διοξειδίου του άνθρακα, αυτό θα μπορούσε να σημαίνει μεγαλύτερες επενδύσεις στην ηλεκτροπαραγωγή από άνθρακα και σε τεχνολογίες απομόνωσης των υψηλών εκπομπών CO₂.

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΛΥΣΕΩΝ: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΟΤΙΜΟΤΕΡΗ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ/ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ;

Οι επιπτώσεις της λύσης βάσης και των δύο λύσεων πολιτικής που έχουν επιλεγεί για περαιτέρω εξέταση είναι δυνατόν να συγκριθούν ως εξής:

Λύση πολιτικής	Αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των στόχων	Απόδοση	Συνέπεια
----------------	---	---------	----------

<p>Δεν αναλαμβάνεται νέα πολιτική στην ΕΕ</p>	<p>Είναι δυνατή μερική επίτευξη, μέσω της 3ης δέσμης μέτρων ΕΑΕ, του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Οικονομικής Ανάκαμψης, του ΔΕΔ-Ε, της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη αποτελεσματικής συνεργασίας σε κρίσεις. Όμως, τίθεται θέμα χρονικού προγραμματισμού, επειδή η 3^η δέσμη δεν θα λειτουργεί πλήρως μέχρι το έτος 2011. Επίσης, η έλλειψη σαφούς κανόνα για την ασφάλεια εφοδιασμού όσον αφορά την υποδομή θα ήταν δυνατόν να καταστήσει δυσχερέστερο το έργο των ΦΕΣΜ και των ρυθμιστικών αρχών για την ανάπτυξη δικτύων.</p>	<p>Εφαρμογή της 3^{ης} δέσμης που ενδέχεται να έχει ανάγκη στήριξης, βασικά συνιστάμενης σε εκτιμήσεις ενδεχομένων διακοπών εφοδιασμού με αέριο σε επίπεδο ΕΕ και σε πρακτική καθοδήγηση των ρυθμιστικών αρχών. Οι υφιστάμενοι κανόνες ασφαλείας εφοδιασμού στην οδηγία του 2004 είναι εξαιρετικά ασαφείς.</p>	<p>Χωρίς αντικείμενο</p>
<p>Αναθεώρηση της οδηγίας</p>	<p>Ναι</p>	<p>Θα ήταν αναγκαίες επενδυτικές δαπάνες καλώς εστιασμένες και περιορισμένες· επίσης θα ήταν αναγκαία μέτρα για κάθε κατηγορία συμμετεχόντων στην αγορά, ομοίως καλώς εστιασμένα και με ισότιμους όρους για όλους· θα μειώνονταν τα αντικίνητρα για επενδύσεις στην ασφάλεια εφοδιασμού για κάθε συμμετέχοντα στην</p>	<p>Θα είχε θετική επίπτωση στην ανάπτυξη και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας· θετική επίπτωση στο περιβάλλον ιδίως με μείωση μη προγραμματισμένης προσφυγής σε καύσιμα υποκατάστασης με υψηλές εκπομπές· θετική επίπτωση στην ανταγωνιστικότητα και στη δημιουργία</p>

		αγορά, με άρση του φόρτου για το δημόσιο και στις δημόσιες αρχές· θα συνεπαγόταν διοικητικό φόρτο στις δημόσιες αρχές όσον αφορά τις διατάξεις για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	θέσεων απασχόλησης στη βιομηχανία που χρησιμοποιεί αέριο, στα νοικοκυριά.
Νέος κανονισμός	Ναι	Σε σύγκριση με αναθεώρηση της οδηγίας, θα είχε το πλεονέκτημα ότι θα καταστεί επιχειρησιακή ταχύτερα· σημαντική διακοπή εφοδιασμού με αέριο θα μπορούσε να συμβεί οποιαδήποτε στιγμή· επίσης αμεσότερη επίπτωση στις διατάξεις και στις επενδύσεις από συμμετέχοντες στην αγορά· θα ήταν αποτελεσματικότερη στην επίτευξη σαφών ρυθμίσεων για συνεργασία σχετικά με καταστάσεις ανάγκης, με σαφή υποχρέωση συνεργασίας· συγκρίσιμος διοικητικός φόρτος στις δημόσιες αρχές όσον αφορά τις διατάξεις για καταστάσεις ανάγκης·	Αν μπορέσει να επιτευχθεί, θα αποτελέσει αμεσότερη δέσμευση των δημόσιων αρχών και των συμμετεχόντων στην αγορά για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο σε επίπεδο ΕΕ, με συστήματα τιθέμενα σε εφαρμογή νωρίτερα. Οι δαπάνες θα ήσαν πολύ διαφορετικές σε σχέση με εκείνες που συνεπάγεται η αναθεώρηση της οδηγίας.

Και οι δύο εξεταζόμενες αναλυτικά λύσεις πολιτικής θα είχαν παρόμοιες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε σύγκριση με τη λύση πολιτικής να μην αναληφθεί νέα δράση από την ΕΕ. Η σημαντικότερη διαφορά μεταξύ των δύο λύσεων αφορά την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα εφαρμογής τους. Χωρίς αμφιβολία, η λύση του κανονισμού είναι πιθανότερο ότι θα είναι αποτελεσματική (με σαφή ανάθεση

ευθυνών στους συμμετέχοντες στην αγορά), δίκαιη (θα εξασφαλίζει ισότιμους όρους από άποψη υποχρεώσεων ασφάλειας εφοδιασμού), και θα μπορούσε να τεθεί σε ενέργεια και να αποδώσει αποτελέσματα ταχύτερα.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΩΦΕΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ;

Για την εσωτερική αγορά ενέργειας υπάρχει σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης. Επιπλέον, ο ρόλος της συντονιστικής ομάδας για το αέριο θα ήταν δυνατόν να διευρυνθεί, ώστε να περιληφθούν η τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση με βάση τις προβλεπόμενες αναθεωρήσεις εκτίμησης επικινδυνότητας από τα κράτη μέλη. Οι εκτιμήσεις επικινδυνότητας για την ασφάλεια εφοδιασμού θα στηρίζονται σε αναλύσεις σε επίπεδο ΕΕ.